

Тема. Надання першої допомоги при отруєнні та при ураженнях електричним струмом

1. Надання першої допомоги при отруєнні

Отруєння — це тяжке захворювання, яке сталося внаслідок проникнення до організму різних токсичних речовин. Захворювання починається через 2-3 години, інколи через 20-26 годин.

Ознаки. Це загальне нездужання, нудота, блювання, спазмоподібний біль у животі, пронос, блідість, спрага, підвищення температури тіла до 38—40°C, частий, слабкий пульс, судоми.

Допомога. Потерпілому негайно кілька разів промивають шлунок (примушують випити 1,5-2 л води, а потім викликають блювання подразненням кореня язика) до появи чистої промивної води. Можна дати 8-10 таблеток активованого вугілля). Потім дають міцного чаю, але не їжу.

Якщо після отруєння пройшло 1-2 години і отрута надходить вже зі шлунку до кишечника, то викликати блювання даремно.

В такому випадку необхідно дати потерпілому проносне (2 столові ложки солі на 1 склянку води).

Для зменшення всмоктування отрути слизовою оболонкою шлунково-кишкового тракту потерпілому можна дати 2-3 яєчних білки на 1 л води, розведений крохмаль або молоко.

Щоб запобігти зупинку дихання і кровообіг, протягом кількох годин необхідне постійне спостереження за потерпілим.

Причиною **отруєння окисом вуглецю** є вдихання чадного газу, продуктів горіння, дія диму.

Ознаки. Шкіра яскраво-рожева, запаморочення, шум у вухах, слабкість, нудота, слабкий пульс, судоми, порушення зору, дихання, роботи серця, знепритомнення протягом годин і навіть діб.

Допомога. Забезпечити потерпілому приплив свіжого повітря (якщо є можливість — дати подихати киснем). Звільнити його від одягу, який утруднює дихання, дати понюхати нашатирний спирт. На голову і груди потерпілого покласти холодний компрес. Якщо потерпілий не втратив свідомості, напоїти гарячим чаєм, кавою. У разі припинення дихання необхідно провести штучне дихання.

При **отруєнні алкоголем, наркотичними та токсичними речовинами** у потерпілого спостерігаються головний біль, слабкість, нудота, запаморочення або знепритомнення. У тяжких випадках шкіра стає вологою з синюшним відтінком або блідістю, розширюються зіниці, можуть бути судоми, порушується серцева діяльність.

Допомога. При наданні першої допомоги потерпілого кладуть так, щоб голова була вище тулуба. Дають понюхати нашатирний спирт, далі треба промити шлунок. Після цього потерпілому дають міцний чай. Якщо сп'янілий знепритомнів, необхідно вжити заходів, щоб запобігти захлинанню блювотними масами. Для цього треба покласти його на бік так, щоб голова була опущена. Велику небезпеку

викликає отруєння сурогатами алкоголю (метиловим спиртом, етиленгліколем, дихлоретаном) або підробленими алкогольними напоями, які поширюються через стихійну торгівлю.

2. Надання першої допомоги при ураженнях електричним струмом

Причинами ураження електричним струмом може бути випадок під час роботи з технічними електричними засобами, пряме дотикання до провідника або джерела струму і непряме — через електричну дугу.

Ураження електричним струмом може статися внаслідок порушення техніки безпеки при експлуатації електроустановок, електромережі тощо.

Перша допомога складається з двох етапів: звільнення потерпілого від дії струму і надання йому долікарської медичної допомоги. Наслідки ураження струмом залежать від тривалості проходження його через людину, тому важливо швидко звільнити потерпілого від дії струму і якомога швидше надати допомогу, навіть при смертельному ураженні, тому що період клінічної смерті продовжується лише кілька хвилин.

Заходи з надання першої долікарської допомоги залежать від стану потерпілого після звільнення його від дії струму. Якщо потерпілий короткочасно знаходився під струмом і після цього може самостійно координувати свої дії, його необхідно у супроводі іншої особи відправити до медпункту.

Допустити до роботи потерпілого можна лише після ретельного огляду лікаря, тому що наслідки електротравми можуть з'явитися навіть після 2-3 годин.

Якщо ураження легке (потерпілий не знепритомнів, не порушені дихання і серцева діяльність), а є тільки слабкість, іноді спостерігається нервове сіпання окремих м'язів, то потерпілого слід покласти, зігріти (розтерти руки, ноги, тулуб, до ніг покласти грілку, дати гарячий чай).

Обов'язково відправити потерпілого до лікарні для медичного огляду, щоб запобігти ускладнень, що можуть виникнути після електротравми.

Якщо потерпілий при свідомості, але до цього був у запамороченні або тривалий час знаходився під дією електроструму, необхідно покласти його на сухе місце, накрити ковдрою, забезпечити спокій, спостерігати за його диханням і пульсом.

У випадку, коли потерпілий знепритомнів, але у нього є стійкі дихання і пульс, його слід покласти, забезпечити доступ свіжого повітря, піднести до носа ватку, змочену нашатирним спиртом, розтерти і зігріти.

Якщо потерпілий дихає слабо або за відсутності за відсутності у нього ознак життя (немає дихання, серцебиття і пульс відсутні, зіниці розширені й не реагують на світло) терміново приступають до оживлення потерпілого — штучного дихання і непрямого масажу серця.

Не відмовляйтеся від надання допомоги потерпілому за відсутності у нього дихання, серцебиття та інших ознак життя. Констатувати смерть має право тільки лікар.

При ураженні блискавкою ознаки такі самі, як і при ураженні електричним струмом. Долікарська допомога також подібна.

Закопувати в землю потерпілого в жодному разі не можна, оскільки грудна клітина, здавлена землею, не може розширюватися, навіть коли з'являється самостійне дихання, тому людина може загинути від задухи.

3. Домашнє завдання: Вивчити надання допомоги при отруєнні та ураженні електричним струмом. ст.214-217.